

DE LIBRO EZECHIELIS.

CUM autem pertransissent septem dies, factum est verbum Domini ad me dicens, Fili hominis, speculatorem dedi te domui Israël, et audies de ore meo verbum, et annuntiabis eis ex me. Si me dicente ad impium, Morte morieris, non annuntiaveris ei, neque locutus fueris, ut avertatur a via sua impia, et vivat; ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem ejus de manu tua requiram. Si autem tu annuntiaveris impio, et ille non fuerit conversus ab impietate sua, et a via sua impia; ipse quidem in iniquitate sua morietur, tu autem animam tuam liberasti. Sed etsi conversus justus a justitia sua fecerit iniquitatem, ponam offendiculum coram eo, ipse morietur, quia non annuntiasti ei. In peccato suo morietur, et non erunt in memoria justitiæ ejus quas fecit, sanguinem vero ejus de manu tua requiram. Si autem annuntiaveris justo, ut non peccet justus, et ille non peccaverit; vivens vivet, quia annuntiasti ei, et tu animam tuam liberasti¹.

Et post aliquantum: Dixit Dominus ad eum, Transi per mediam civitatem in medio Jerusalem, et signa Tau super frontem virorum gementium et dolentium super cunctis abominationibus, quæ fiunt in medio ejus. Et illis dixit audiente me, Transite per mediam civitatem sequentes eum, et percutite: non parcat oculus vester, neque misereamini: senem, adolescentulum, et virginem et parvulum et mulieres interficite usque ad internecionem. Omnem autem super quem videritis Tau, ne occidatis: et a sanctuario meo incipite².

Et aliquanto post: Pro eo quod mœrere fecistis cor

¹ Ezech. xiii, 16-21. — ² Id. ix, 4-6.

justi mendaciter, quem ego non contristavi, et confortastis manus impii, ut non reverteretur a via sua mala, et viveret¹,

Item post aliquantum: Ecce hæc fuit iniquitas Sodomæ sororis tuæ, superbia, saturitas panis, et abundantia, et otium ipsius, et filiarum ejus; et manum egeno et pauperi non porrigebant: et elevatæ sunt, et fecerunt abominationes coram me: et abstuli eas, sicut vidisti².

Et post paululum: Vir si fuerit justus, et fecerit judicium et justitiam, in montibus non comederit, et oculos suos non levaverit ad idola domus Israël, et uxorem proximi sui non violaverit, et ad mulierem menstruatam non accesserit; et hominem non contristaverit, pignus debitori reddiderit, per vim nihil rapuerit, panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit vestimento; ad usuram non commodaverit, et amplius non acceperit; ab iniquitate averterit manum suam, judicium verum fecerit inter virum et virum; in præceptis meis ambulaverit, et judicia custodierit, ut faciat veritatem: hic justus est, vita vivet, ait Dominus Deus. Quod si genuerit filium latronem effundentem sanguinem, et fecerit unum de istis; et hæc quidem omnia non facientem, sed in montibus comedentem, et uxorem proximi sui polluentem; egenum et pauperem contristantem, rapientem rapinas, pignus non reddentem, et ad idola levantem oculos suos, abominationes facientem; ad usuram dantem, et amplius accipientem, numquid vivet? Non vivet: cum universa detestanda hæc fecerit, morte morietur; sanguis ejus in ipso erit. Quod si genuerit filium, qui videns omnia peccata patris sui quæ fecit, mœfuerit, et non fecerit simile eis; super montes non comederit, et oculos suos non levaverit ad idola domus Israël, et uxorem proximi sui non violaverit; et

¹ Ezech. xiii, 22. — ² Id. xvi, 49, 50.

virum non contristaverit, pignus non retinuerit, et rapinam non rapuerit, panem suum esurienti dederit, et nudum operuerit vestimento; a pauperis injuria averterit manum suam, usuram et superabundantiam non acceperit, judicia mea fecerit; et in præceptis meis ambulaverit: hic non morietur in iniquitate patris sui, sed vita vivet. Pater ejus quia calumniatus est, et vim fecit fratri, et malum operatus est in medio populi sui, ecce mortuus est in iniquitate sua. Et dicitis, Quare non portavit filius iniquitatem patris? Videlicet quia filius judicium et justitiam operatus est: omnia præcepta mea custodivit et fecit illa; vita vivet. Anima quæ peccaverit, ipsa morietur. Filius non portabit iniquitatem patris, et pater non portabit iniquitatem filii. Justitia justi super eum erit, et impietas impii erit super eum. Si autem impius egerit poenitentiam ab omnibus peccatis suis, quæ operatus est, et custodierit universa præcepta mea, et fecerit judicium et justitiam; vita vivet, et non morietur. Omnium iniquitatum ejus quas operatus est, non recordabor, in justitia sua quam operatus est vivet. Numquid voluntatis meæ est mors impii, dicit Dominus Deus, et non ut convertatur a viis suis, et vivat? Si autem averterit se justus a justitia sua, et fecerit iniquitatem secundum omnes abominationes, quas operari solet impius, numquid vivet? Omnes justitiæ ejus quas fecerat, non recordabuntur. In prævaricatione sua qua prævaricatus est, et in peccato suo quod peccavit, in ipsis morietur. Et dixistis, Non est æqua via Domini. Audite ergo domus Israël, Numquid via mea non est æqua, et non magis viæ vestræ pravæ sunt? Cum enim averterit se justus a justitia sua, et fecerit iniquitatem, morietur in eis: in injustitia quam operatus est morietur. Et cum averterit se impius ab impietate sua quam operatus est, et fecerit judicium et jus-

titiam, ipse animam suam vivificabit. Consideravit enim, et avertit se ab omnibus iniquitatibus suis, quas operatus est; vita vivet, et non morietur, Et dicunt filii Israël, Non est æqua via Domini. Numquid viæ meæ sunt æquæ, domus Israël, et non magis viæ vestræ pravæ? Idcirco unumquemque juxta vias suas judicabo, domus Israël, ait Dominus Deus. Convertimini, et agite poenitentiam ab omnibus iniquitatibus vestris, et non erit vobis in ruinam iniquitas. Projicite a vobis omnes prævaricationes vestras, in quibus prævaricati estis, et facite vobis cor novum et spiritum novum: et quare moriemini, domus Israël? Quia nolo mortem morientis, dicit Dominus Deus. Revertimini, et vivite¹.

Et aliquanto post: Ecce principes Israël singuli in brachio suo fuerunt in te ad effundendum sanguinem. Patrem et matrem contumeliis affecerunt in te; advenam calumniati sunt in medio tui; pupillum et viduam contristaverunt apud te. Sanctuaria mea sprevis, et sabbata mea polluistis. Viri detractores fuerunt in te ad effundendum sanguinem; et super montes comederunt in te: scelus operati sunt in medio tui. Verecundiora patris discooperuerunt in te, immunditiam menstruatae humiliaverunt in te. Et unusquisque in uxorem proximi sui operatus est abominationem: et socer nurum suam polluit nefarie: frater sororem suam filiam patris sui oppressit in te. Munera acceperunt apud te ad effundendum sanguinem, usuram et superabundantiam accepisti, et avare proximos tuos calumniabis, meique oblita es, ait Dominus Deus. *Et post paululum*: Et factum est verbum Domini ad me dicens: Fili hominis, dic ei, Tu es terra immunda, et non compluta in die furoris. Conjuratio prophetarum in medio ejus. Sicut leo regiens capiensque

¹ Ezech. xviii, 6-31.

prædam, animam devoraverunt, opes et pretium acceperunt, viduas ejus multiplicaverunt in medio illius. Sacerdotes ejus contempserunt legem meam, et polluerunt sanctuaria mea: inter sanctum et profanum non habuerunt distantiam, et inter pollutum et immundum non intellexerunt, *Et post duos versus*: Principes ejus in medio illius quasi lupi rapientes prædam, ad effundendum sanguinem, et ad perdendas animas, et avare secunda lucra. Prophetæ autem ejus lineabant eos absque temperamento, videntes vana, et divinantes mendacium, dicentes, Hæc dicit Dominus Deus; cum Dominus non sit locutus. Populi terræ calumniabantur calumniam, et rapiebant violenter, egenum et pauperem affligebant, et advenam opprimebant calumnia absque judicio. Et quæsi de eis virum, qui interponeret sepem, et staret oppositus contra me pro terra, ne disperderem eam; et non inveni. Et effudi super eos indignationem meam, et in igne iræ meæ consumpsi eos, Viam eorum in caput eorum reddidi, ait Dominus Deus¹.

Et aliquanto post: Et factum est verbum Domini ad me dicens, Fili hominis, loquere ad filios populi tui, et dices ad eos, Terra cum induxero super eam gladium; et tulerit populus terræ virum unum de novissimis suis, et constituerit eum super se speculatorem; et ille viderit gladium venientem super terram, et cecinerit buccina, et annuntiaverit populo: audiens autem quisquis ille est sonitum buccinæ et non se observaverit, veneritque gladius, et tulerit eum; sanguis ipsius super caput ejus erit. Sonitum buccinæ audivit, et non se observavit; sanguis ejus in ipso erit. Si autem se custodierit, animam suam salvabit. Quod si speculator viderit gladium venientem, et non insonuerit buccina, et populus non se custodierit, vene-

¹ Ezech. xii, 6-31.

ritque gladius, et tulerit de eis animam: ille quidem in iniquitate sua captus est, sanguinem autem ejus de manu speculatoris requiram. Et tu, fili hominis, speculatorem dedi te domui Israël: audiens ergo ex ore meo sermonem, annuntiabis eis ex me. Si me dicente ad impium, Impie, morte morieris; non fueris locutus, ut se custodiat impius a via sua; ipse impius in iniquitate sua morietur, sanguinem autem ejus de manu tua requiram. Si autem annuntiant te ad impium, ut a viis suis convertatur, et non fuerit conversus a via sua; ipse in iniquitate sua morietur, porro tu animam tuam liberasti. Tu ergo, fili hominis, dic ad domum Israël, Sic locuti estis dicentes, Iniquitates nostræ et peccata nostra super nos sunt, et in ipsis nos tabescimus, quomodo ergo vivere poterimus? Dic ad eos, Vivo ego dicit Dominus Deus, nolo mortem impii, sed ut revertatur impius a via sua mala, et vivat: convertimini a viis vestris pessimis; et quare moriemini, domus Israël? Tu itaque, fili hominis, dic ad filios populi tui, Justitia justi non liberabit eum in quacumque die peccaverit; et impietas impii non nocebit ei in quacumque die conversus fuerit ab impietate sua: et justus non poterit vivere in justitia sua, in quacumque die peccaverit: etiamsi dixero justo, quod vita vivat, et confisus in justitia sua fecerit iniquitatem; omnes justitiæ ejus oblivioni tradentur, et in iniquitate sua quam operatus est in ipsa morietur. Si autem dixero impio, Morte morieris, et egerit poenitentiam a peccato suo, feceritque judicium et justitiam, pignus restituerit ille impius, rapinamque reddiderit, in mandatis vitæ ambulaverit, nec fecerit quidquam injustum, vita vivet, et non morietur. Omnia peccata ejus quæ peccavit non imputabuntur ei. Judicium et justitiam fecit, vita vivet. Et dixerunt filii populi tui, Non est æqui pon-

deris via Domini. Et ipsorum via injusta est. Cum enim recesserit justus a justitia sua, feceritque iniquitates, morietur in eis. Et cum recesserit impius ab impietate sua, feceritque judicium et justitiam, vivet in eis. Et dicitis, Non est recta via Domini. Unumquemque juxta vias suas judicabo de vobis, domus Israël. *Et post quadraginta-novem versus*: Et tu, fili hominis, filii populi tui qui loquuntur de te juxta muros et in ostiis domorum, et dicunt unus ad alterum, vir ad proximum suum, dicentes, Venite, et audiamus qui sit sermo egrediens a Domino. Et veniunt ad te, quasi si ingrediatur populus; et sedent coram te populus meus, et audiunt sermones tuos, et non faciunt eos; quia in canticum oris sui vertunt illos, et avaritiam suam sequitur cor eorum. Et es eis quasi carmen musicum, quod suavi dulcique sono canitur: et audiunt verba tua, et non faciunt ea. Cum venerit quod prædictum est, (ecce enim venit;) tunc scient quod Prophetes fuerit inter eos¹.

Et factum est verbum Domini ad me dicens, Fili hominis, propheta de pastoribus Israël, propheta, et dices pastoribus, Hæc dicit Dominus Deus, Væ pastoribus Israël, qui pascebant semetipsos. Nonne greges pascuntur a pastoribus? Lac comedebatis, et lanis operiebamini, et quod crassum erat occidebatis, gregem autem meum non pascebatis. Quod infirmum fuit, non consolidastis; et quod ægrotum, non sanastis: quod fractum est, non alligastis; et quod abjectum est, non reduxistis; quod perierat, non quæstistis: sed cum austeritate imperabatis eis et cum potentia. Et dispersæ sunt oves meæ, eo quod non esset pastor: et factæ sunt in devorationem omnium bestiarum agri, et dispersæ sunt: et erraverunt greges mei in cunctis montibus; et in universo colle excelso; et super om-

¹ Ezech. xxxiii, 1-33.

nem faciem terræ dispersi sunt greges mei. Et non erat qui requireret; non erat, inquam, qui requireret. Propterea, pastores, audite verbum Domini: Vivo ego, dicit Dominus Deus, quia pro eo quod facti sunt greges mei in rapinam, et oves meæ in devorationem omnium bestiarum agri, eo quod non esset pastor. (Neque enim quæsierunt pastores gregem meum: sed pascebant pastores semetipsos, et greges meos non pascebant.) Propterea, pastores, audite verbum Domini: Hæc dicit Dominus Deus, Ecce ego ipse super pastores, requiram gregem meum de manu eorum, et cessare eos faciam, ut ultra non pascant gregem, nec pascant amplius pastores semetipsos: et liberabo gregem meum de ore eorum, et non erit eis ultra in escam. *Et post aliquantum*: Vos autem greges mei, hæc dicit Dominus Deus, Ecce ego judico inter pecus et pecus arietum et hircorum. Nonne satis vobis erat pascua bona depasci? Insuper et reliquas pascuarum vestrarum conculcastis pedibus vestris; et cum purissimam aquam biberetis, reliquam pedibus vestris turbabatis: et oves meæ his quæ conculcata pedibus vestris fuerant, pascebantur; et quæ pedes vestri turbaverant, hæc bibebant; Propterea hæc dicit Dominus Deus ad eos: Ecce ipse judico inter pecus pingue et macilentum: pro eo quod lateribus et humeris impingebatis, et cornibus vestris ventilabatis omnia infirma pecora, donec dispergerentur foras¹.

Et post aliquantum: Hæc dicit Dominus Deus, Sufficiat vobis, principes Israël, iniquitatem et rapinas intermittite, et judicium, et justitiam facite, et separate confinia vestra a populo meo, dicit Dominus Deus. Statera justa et ephi justum erit vobis, et batus justus².

Ista de libris posuimus, quos et Judæi canonicos habent, in quibus eorum invenimus aliqua quæ huic

¹ Ezech. xxxiv, 1-21. — ² Id. xlv, 9, 10.

operi convenient. Sed non sunt omittendi et hi, quos quidem ante Salvatoris adventum constat esse conscriptos, sed eos non receptos a Judæis, recipit tamen ejusdem Salvatoris Ecclesia. In his sunt duo qui Salomonis a pluribus appellantur, propter quamdam, sicut existimo, eloqui similitudinem. Nam Salomonis non esse, nihil dubitant quique doctiores. Nec tamen ejus qui Sapientie dicitur, quisnam sit auctor apparet (4). Illum vero alterum, quem vocamus Ecclesiasticum, quod Jesus quidam scripserit, qui cognominatur Sirach, constat inter eos qui eundem librum totum legerunt. De libro ergo Sapientie ista huic operi congruere visa sunt.

DE LIBRO SAPIENTIÆ.

DILIGITE justitiam qui judicatis terram. Sentite de Domino in bonitate, et in simplicitate cordis quærite illum. Quoniam invenitur ab his, qui non tentant illum: apparet autem eis, qui fidem habent in illum. Perversæ enim cogitationes separant a Deo: probata autem virtus corripit insipientes. Quoniam in malevolam animam non introibit sapientia, nec habitabit in corpore subdito peccatis. Sanctus enim Spiritus disciplinæ effugiet fictum; et auferet se a cogitationibus, quæ sunt sine intellectu; et corripietur superveniente iniquitate, Benignus est enim spiritus sapientiæ, et non liberabit maledictum a labiis suis: quoniam renum illius testis est Deus, et cordis ejus scrutator est verus, et linguæ illius auditor. Quoniam spiritus Domini replevit orbem terrarum, et hoc quod continet omnia, scientiam habet vocis. Propter hoc qui loquitur iniqua, non potest latere; sed nec præteriet

illum corripuens judicium. In cogitationibus enim impii interrogatio erit: sermonum autem illius auditio ad Dominum veniet, ad correptionem iniquitatum illius. Quoniam auris zeli audit omnia et tumultus murmurationum non abscondetur. Custodite ergo vos a murmuratione, quæ nihil prodest; et a detractione parcite linguæ: quoniam responsum obscurum in vacuum non ibit. Os autem quod mentitur, occidit animam¹.

Et paulo post: Qui confidunt in illum, intelligent veritatem; et fideles in dilectione acquiescent illi: quia donum et pax est electis illius. Impii autem secundum quæ cogitaverunt, correptionem habebunt, qui neglexerunt justitiam, et a Domino recesserunt. Sapientiam enim et disciplinam qui abjicit, infelix est. *Et post sex versus*: Quoniam felix sterilis et incoquinata, quæ nescivit thorum in delicto; habebit fructum in respectione animarum: et spado qui non operatus est per manus suas iniquitatem, nec cogitavit adversus Dominum nequissima².

Et post aliquantum: Audite ergo, reges, et intelligite, discite, judices finium terræ, justitiam. Præbete aures, vos qui continetis multitudines, et placetis vobis in turbis nationum. Quoniam data est a Domino potestas vobis, et virtus ab Altissimo, qui interrogabit opera vestra, et cogitationes scrutabitur. Quoniam cum essetis ministri regni ipsius, non recte judicastis, neque custodistis legem justitiæ, neque secundum voluntatem Dei ambulastis. Horrende et cito apparebit vobis; quoniam judicium durissimum his qui præsumunt fiet. Exiguo enim conceditur misericordia, potentes autem potenter tormenta patientur. Non enim subtrahet personam cujusquam Dominus, nec reverebitur magnitudinem cujusquam: quoniam pusillum et magnum ipse fecit et æqualiter illi cura est de omnibus.

¹ Sap. i, 1-11. — ² Id. iii, 10-14.